

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 74/2014 pentru aprobarea conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare

Având în vedere dispozițiile art. 2 alin. (4) și ale art. 28 alin. (2) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 74/2014 pentru aprobarea conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 13 august 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Anexa nr. 1 se modifică și se completează după cum urmează:

a) La titlu, nota de subsol ¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„¹ Prezentul conținut-cadru poate fi completat cu prevederi specifice impuse de aplicarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public de joasă tensiune a locurilor de consum aparținând utilizatorilor clienți casnici, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.”

b) La punctul 5, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„5. (1) În conformitate cu prevederile Regulamentului, pentru realizarea racordării la rețeaua electrică, utilizatorul sau operatorul economic atestat prevăzut la pct. 10 alin. (2) lit. b), împuternicit de utilizator conform prevederilor Regulamentului, încheie contractul de racordare cu operatorul de rețea și achită acestuia componentele tarifului de racordare, conform clauzelor contractului de racordare.”

c) La punctul 6, după alineatul (11) se introduc două noi alineate, alineatele (12) și (13), cu următorul cuprins:

„(12) Valoarea medie a bransamentului până la care operatorul de distribuție rambursează utilizatorilor clienți casnici racordați la joasă tensiune cheltuielile pentru proiectarea și execuția componentelor tarifului de racordare, conform clauzelor contractului de racordare, este ..... lei.

„(13) Valoarea costurilor pentru achiziția și montarea grupului de măsurare a energiei electrice sau, după caz, a blocului de măsurare și protecție, complet echipat, cu excepția contorului de măsurare a energiei electrice, care sunt suportate de către utilizatorii clienți finali noncasnici conform prevederilor art. 44 alin. (24) din Regulament, este ..... lei, inclusiv TVA.”

d) La punctul 10 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) de către utilizator cu un anumit operator economic atestat, desemnat de către acesta, în condițiile în care utilizatorul a notificat în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.”

e) La punctul 10, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Prin excepție de la prevederile alin. (5), instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 2 lit. c) finanțate de către utilizatorii clienți finali noncasnici intră în patrimoniul operatorului de distribuție la momentul punerii în funcțiune, caz în care nu este necesară încheierea convenției prevăzute la alin. (5).”

f) La punctul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„13. (1) Cerințele standardelor de performanță pentru serviciile prestate de operatorul de distribuție și de operatorul de transport și de sistem, după caz, referitoare la asigurarea continuității serviciului și la calitatea tehnică a energiei electrice reprezintă condiții minime pe care respectivul operator de rețea are obligația să le asigure utilizatorilor în punctele de delimitare. Durata maximă pentru restabilirea alimentării după o întrerupere este stabilită prin standardul de distribuție sau standardul de transport, după caz. Pentru nerespectarea termenelor prevăzute, după caz, de standardul de distribuție sau de standardul de transport, operatorii de rețea acordă utilizatorilor compensații, în condițiile prevăzute de standardul respectiv.”

g) La punctul 16, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea reducerii consumului/evacuării de energie reactivă din/în rețeaua electrică, utilizatorul va lua măsuri pentru menținerea factorului de putere între limitele prevăzute prin reglementările în vigoare. Neîndeplinirea acestei condiții determină plata energiei electrice reactive conform reglementărilor în vigoare.”

h) Punctul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„19. (1) Prezentul aviz tehnic de racordare se transmite solicitantului racordării. În situația în care utilizatorul a adresat cererea de racordare prin intermediul unui împuternicit sau prin furnizorul de energie electrică, după caz, prezentul aviz tehnic de racordare se transmite atât solicitantului racordării, cât și utilizatorului.

(2) Solicitantul racordării/Utilizatorul poate contesta prezentul aviz tehnic de racordare la operatorul de rețea în termen de 30 de zile de la data comunicării acestuia.”

2. Anexa nr. 2 se modifică și se completează după cum urmează:

a) La titlu, notele de subsol nr. 1 și ¹ se modifică și vor avea următorul cuprins:

„¹ Prezentul conținut-cadru poate fi utilizat și pentru situația racordării unui loc de producere/loc de consum și de producere cu instalație de stocare sau unui loc de producere cu sistem HVDC/loc de producere cu instalație de stocare și sistem HVDC sau unei instalații de stocare. În acest caz se înlocuiește sintagma «loc de producere»/«loc de consum și de producere» cu sintagma «loc de producere/loc de consum și de producere cu instalație de stocare» sau «loc de producere cu sistem HVDC/loc de producere cu instalație de stocare și sistem HVDC» sau «instalație de stocare». În avizul tehnic de racordare emis utilizatorului se menține fie sintagma «loc de producere», fie «loc de consum și de producere» și se preiau din conținutul-cadru numai prevederile aplicabile.

¹ Prezentul conținut-cadru poate fi completat cu prevederi specifice impuse de aplicarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public de joasă tensiune a locurilor de consum aparținând utilizatorilor clienți casnici, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.”

b) La titlu, după nota de subsol ¹ se introduce o nouă notă de subsol, nota de subsol ², cu următorul cuprins:

„^{1,2} Prezentul conținut-cadru poate fi completat cu prevederi specifice impuse de aplicarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *Procedura*.”

c) Punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. Puterea aprobată:

	Situția existentă în momentul emiterii avizului*)	Evoluția puterii aprobate**)				
		Etapa I, valabilă de la data	Etapa a II-a, valabilă de la data	Etapa a III-a, valabilă de la data	Etapa a IV-a, valabilă de la data	Etapa finală valabilă de la data .....
Puterea maximă simultană ce poate fi evacuată***)	(kVA)					
	(kW)					
Puterea maximă simultană ce poate fi evacuată fără realizarea lucrărilor de întărire****)	(kVA)					
	(kW)					
Puterea maximă simultană ce poate fi evacuată în situațiile de limitare operațională, prevăzute la pct. 4 alin. (5) lit. a)	(kVA)					
	(kW)					
Puterea maximă simultană ce poate fi absorbită din rețea*****)	(kVA)					
	(kW)					

*) În situația unui loc de producere/loc de consum și de producere existent se completează puterea aprobată prin certificatul de racordare sau prin avizul tehnic de racordare, în situația în care locul de producere/locul de consum și de producere a fost pus sub tensiune înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului și încă nu a fost emis certificat de racordare.

**) Sunt cuprinse datele privind evoluția puterii aprobate de la punerea în funcțiune a obiectivului pentru un loc de producere/loc de consum și de producere nou, respectiv din momentul modificării puterii aprobate pentru un loc de producere/loc de consum și de producere existent. În situația unui loc de producere/loc de consum și de producere care se dezvoltă într-o singură etapă se completează numai coloana corespunzătoare etapei finale.

***) Puterea maximă simultană ce poate fi evacuată se stabilește de operatorul de rețea cel mult la valoarea solicitată de utilizator prin cererea de racordare, valoare care ține seama de următoarele:

- (i) puterile instalate ale unităților generatoare;
- (ii) simultaneitatea în funcționare avută în vedere de utilizator;
- (iii) limitarea puterii evacuate la puterea solicitată de utilizator, prin sistemul automatizat de management al puterii evacuate;
- (iv) puterea absorbită de receptoarele de la locul de consum și de producere și/sau de serviciile interne ale centralei;
- (v) pierderile de putere calculate pentru elementele de rețea situate între generator și punctul de delimitare.

****) Se completează numai în cazul în care soluția de racordare cuprinde lucrări de întărire.

*****) Pentru un loc de producere se completează numai în situația în care serviciile interne sunt alimentate prin aceeași instalație de racordare prin care se evacuează energia electrică produsă; pentru un loc de consum și de producere racordat prin aceeași instalație de racordare (prin care se evacuează și se absoarbe energie electrică) se completează puterea totală aprobată pentru consum (pentru alimentarea serviciilor interne ale centralei și a receptoarelor de la locul de consum).”

d) La punctul 3, litera g¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g¹) punctul de interfață este stabilit la nivelul de tensiune ..... V, la/în/pe ..... ”

e) La punctul 4, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Cerințe privind racordarea în condiții de limitare a puterii evacuate la valoarea prevăzută în tabelul de la pct. 2 pentru puterea maximă simultană ce poate fi evacuată în situațiile de limitare operațională¹⁾:

a) descrierea tuturor situațiilor prevăzute în studiul de soluție, care conduc la limitarea puterii evacuate (contingențele care, atunci când au ca efect apariția de suprasarcini în rețea și, în consecință, imposibilitatea elementelor rețelei rămase în funcțiune și a rețelei în ansamblul ei de a funcționa timp nelimitat în aceste condiții conduc la necesitatea limitării operaționale a puterii evacuate), prezentate în anexă la prezentul aviz;

b) condiții de limitare operațională a puterii evacuate ..... (locul de amplasare a echipamentului, protecții și automatizări, scheme etc.).

¹⁾ Se completează în situația în care prin studiul de soluție avizat de operatorul de rețea a fost stabilită o soluție de racordare a locului de producere/locului de consum și de producere cu limitarea operațională a puterii aprobate ce poate fi evacuată în rețea sau, după caz, au fost stabilite mai multe soluții dintre care utilizatorul a optat pentru soluția cu limitarea operațională a puterii aprobate ce poate fi evacuată în rețea.”

f) La punctul 7, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„7. (1) În conformitate cu prevederile Regulamentului, pentru realizarea racordării la rețeaua electrică, utilizatorul sau operatorul economic atestat prevăzut la pct. 12 alin. (2) lit. b), împuternicit de utilizator conform prevederilor Regulamentului, încheie contractul de racordare cu operatorul de rețea și achită acestuia componentele tarifului de racordare, conform clauzelor contractului de racordare.”

g) La punctul 8, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(12) Valoarea costurilor de realizare a lucrărilor de întărire prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (i), stabilită conform reglementărilor în vigoare la data emiterii prezentului aviz tehnic de racordare și explicitată în fișa de calcul anexată, este ..... lei, inclusiv TVA.”

h) La punctul 8, după alineatul (12) se introduc două noi alineate, alineatele (13) și (14), cu următorul cuprins:

„(13) Valoarea costurilor de realizare a lucrărilor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (ii), stabilită conform reglementărilor în vigoare la data emiterii prezentului aviz tehnic de racordare și explicitată în fișa de calcul anexată, este ..... lei, inclusiv TVA.”

(14) Valoarea costurilor pentru achiziția și montarea grupului de măsurare a energiei electrice sau, după caz, a blocului de măsură și protecție, complet echipat, cu excepția contorului de măsurare a energiei electrice, care sunt suportate de către producători conform prevederilor art. 44 alin. (24) din Regulament, este ..... lei, inclusiv TVA.”

i) La punctul 9, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:

„(3) Restituirea de către utilizator a costurilor lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (ii) suportate de către un prim utilizator, respectiv de către utilizatori ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune înaintea instalațiilor de utilizare proprii ale utilizatorului se realizează prin intermediul operatorului de rețea, în conformitate cu prevederile Regulamentului și ale contractului de racordare.

(4) Utilizatorul care optează, conform prevederilor pct. 11 alin. (5) lit. e), pentru achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru aceleași lucrări din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (ii) este îndreptățit să primească costurile respective prin intermediul operatorului de rețea, în conformitate cu prevederile Regulamentului și ale contractului de racordare.”

j) La punctul 11 alineatul (5), după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

„e) achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru aceleași lucrări din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (ii), în situația în care locul de producere/consum și de producere este pus sub tensiune primul, cu recuperarea ulterioară a acestora de la ceilalți utilizatori, prin intermediul operatorului de rețea.”

k) La punctul 12 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) de către utilizator cu un anumit operator economic atestat, desemnat de către acesta, în condițiile în care utilizatorul a notificat în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.”

l) La punctul 12, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), contractul pentru proiectarea și/sau executarea lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) se poate încheia de către operatorul de rețea și cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către utilizator, în condițiile în care utilizatorul solicită în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare. În acest caz, costul lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (i) se suportă integral de utilizator, prin tarif de racordare.”

m) La punctul 12, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6), instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 3 lit. c) finanțate de către utilizatorii clienți finali noncasnici intră în patrimoniul operatorului de distribuție la momentul punerii în funcțiune, caz în care nu este necesară încheierea convenției prevăzute la alin. (6).”

n) La punctul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„13. (1) Lucrările pentru realizarea instalației de utilizare se execută pe cheltuiala utilizatorului de către o persoană autorizată sau un operator economic atestat potrivit legii pentru categoria respectivă de lucrări, cu respectarea, după caz, a prevederilor art. 45 alin. (1) lit. a¹) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea acestor lucrări nu este inclusă în tariful de racordare.”

o) Punctul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„14. Utilizatorul, cu excepția prosumatorului al cărui loc de consum și de producere se racordează la rețeaua electrică de joasă tensiune potrivit soluției de racordare stabilite de operatorul de distribuție în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, încheie convenția de exploatare prin care se precizează modul de realizare a conducerii operaționale prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a

instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervențiile în caz de incidente.”

p) La punctul 15, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„15. (1) Cerințele standardelor de performanță pentru serviciile prestate de operatorul de distribuție și de operatorul de transport și de sistem, după caz, referitoare la asigurarea continuității serviciului și la calitatea tehnică a energiei electrice reprezintă condiții minime pe care respectivul operator de rețea are obligația să le asigure utilizatorilor în punctele de delimitare. Durata maximă pentru restabilirea alimentării după o întrerupere este stabilită prin standardul de distribuție sau standardul de transport, după caz. Pentru nerespectarea termenelor prevăzute, după caz, de standardul de distribuție sau de standardul de transport operatorii de rețea acordă utilizatorilor compensații, în condițiile prevăzute de standardul respectiv.”

q) La punctul 15, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Prosumatorii asigură accesul operatorului de rețea în incinta/zona în care sunt amplasate instalațiile de producere pentru verificarea de către operator a calității tehnice a energiei electrice livrate în rețea, în aceleași condiții cu cele prevăzute în Procedură.”

r) La punctul 18, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Utilizatorul are obligația de a participa la reglajul tensiunii/puterii reactive, conform reglementărilor tehnice în vigoare. În vederea reducerii consumului/evacuării de energie reactivă din/în rețeaua electrică, utilizatorul va lua măsuri pentru compensarea puterii reactive necesare instalațiilor și/sau echipamentelor de la locul de producere/locul de consum și de producere. Neîndeplinirea acestei condiții determină plata energiei electrice reactive tranzitate în punctul de delimitare, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare.”

s) La punctul 18, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazul în care soluția de racordare pentru care a optat utilizatorul este cu limitare operațională a puterii evacuate, utilizatorul nu este îndreptățit să solicite și să primească de la operatorul de rețea despăgubiri pentru energia electrică ce nu a fost produsă și livrată în rețea pe perioada limitării.”

ș) La punctul 19 alineatul (2), după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) în situația prevăzută la art. 36 alin. (6) din Regulament.”

t) Punctul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„20. (1) Prezentul aviz tehnic de racordare se transmite solicitantului racordării. În situația în care utilizatorul a adresat cererea de racordare prin intermediul unui împuternicit, prezentul aviz tehnic de racordare se transmite atât solicitantului racordării, cât și utilizatorului.

(2) Solicitantul racordării/Utilizatorul poate contesta prezentul aviz tehnic de racordare la operatorul de rețea în termen de 30 de zile de la data comunicării acestuia.”

Art. II. — Operatorii de rețea actualizează, în conformitate cu prevederile art. I, avizele tehnice de racordare emise începând cu data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 143/2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative, respectiv 31 decembrie 2021, și le comunică utilizatorilor în termen de maximum 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.

Art. III. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 15 iunie 2022.
Nr. 82.